सप्तमः पाठः - विचित्रः साक्षी

प्रश्न 1: एकपदेन उत्तरं लिखत -

(क) कीदृशः जनः परिश्रम्य वित्तम् उपार्जितवान्?
उत्तर: निर्धनः

(ख) जनः किमर्थं पदातिः गच्छति?
उत्तर: अर्थकार्श्येन (धन के अभाव से)

(ग) आरक्षी कं निजकृत्यस्य फलं भोक्तुं कथयति?
उत्तर: अतिथिम्

(घ) न्यायाधीशः कस्मै कारादण्डम् आदिष्टवान्?
उत्तर: आरक्षिणे

(ङ) शवः प्रावारकम् अपसार्य किं निवेदितवान्?
उत्तर: आरक्षिणः कृत्यम्

प्रश्न 2: अधोलिखितानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत -

(क) निर्धनः जनः कथं वित्तम् उपार्जितवान्?
उत्तर: निर्धनः जनः भूरि (अत्यधिकं) परिश्रम्य वित्तम् उपार्जितवान्।

(ख) जनः कुत्र रात्रौ निवासं कर्तुं निश्चितवान्?
उत्तर: जनः समीपस्थे ग्रामे कस्यचित् गृहस्थस्य गृहे रात्रौ निवासं कर्तुं निश्चितवान्।

(ग) वस्तुतः चौरः कः आसीत्?
उत्तर: वस्तुतः ग्रामस्य आरक्षी (सिपाही) एव चौरः आसीत्।

(घ) शवेन किम् उक्तम्?
उत्तर: शवेन उक्तम् यत् "रे आरक्षिन्! त्वया अहं चोरितायाः मञ्जूषायाः ग्रहणाद् वारितः, अतः निजकृत्यस्य फलं भुङ्क्ष्व।"

(ङ) न्यायाधीशः बङ्किमचन्द्रः किम् अकरोत्?
उत्तर: न्यायाधीशः बङ्किमचन्द्रः अतिथिं ससम्मानं मुक्तवान् आरक्षिणे च कारादण्डम् आदिष्टवान्।

प्रश्न 3: रेखाङ्कितपदमाधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत -

(क) निर्धनः जनः भूरि परिश्रम्य वित्तम् उपार्जितवान्।

उत्तर: कीदृशः जनः भूरि परिश्रम्य वित्तम् उपार्जितवान्?

(ख) आरक्षी चौरकर्मणि नियुक्तः आसीत्।

उत्तर: आरक्षी कस्मिन् नियुक्तः आसीत्?

(ग) न्यायाधीशः बङ्किमचन्द्रः आसीत्।

उत्तर: न्यायाधीशः कः आसीत्?

(घ) शवं चत्वरे स्थापितवन्तौ।

उत्तर: शवं कुत्र स्थापितवन्तौ?

(ङ) न्यायाधीशेन आरक्षिणे दण्डः दत्तः।

उत्तर: केन आरक्षिणे दण्डः दत्तः?

प्रश्न 4: सन्धिं / सन्धिविच्छेदं कुरुत -

(क) पदातिः + एव = **पदातिरेव**

(ख) प्रबुद्धः + अतिथिः = **प्रबुद्धोऽतिथिः**

(ग) चौरः + अयम् = **चौरोऽयम्**

(घ) तत्र + एव = **तत्रैव**

(ङ) मुदितः + अहम् = **मुदितोऽहम्**

प्रश्न 5: पाठात् चित्वा पर्यायपदानि लिखत -

(क) धनम् - **वित्तम्**

(ख) रात्रौ - **निशायाम्**

(ग) कारागारम् - **कारावासम्**

(घ) सिपाही - **आरक्षी**

(ङ) चोरः - **तस्करः**

प्रश्न 6: प्रकृति-प्रत्यय विभागं कुरुत -

(क) उपार्जितवान् = **उप + आर्ज + क्तवतु**

(ख) प्रविष्टः = **प्र + विश् + क्त**

(ग) आदाय = **आ + दा + ल्यप्**

(घ) समाप्ते = **सम् + आप् + क्त**

(ङ) श्रुत्वा = **श्रु + क्त्वा**

Schorbit